

**ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Trnavská cesta 52
P.O.BOX 45
826 45 Bratislava

Ing. Miroslav Sagan
Pečeňany 226
956 36 Pečeňany
miroslav.sagan@leanenterprise.sk

Vaša značka/zo dňa
- /29.06.2020

Naša značka
RK/5131/2020

Vybavuje
JUDr. Rovný
Mgr. Vitalošová

Bratislava
14.07.2020

Vec

Žiadosť o stanovisko - odpoveď

Dňa 29.06.2020 bola Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky mailom na adresu martina.cmehilova@uvzs.sk a podatelna@uvzs.sk doručená Vaša žiadosť o stanovisko v nasledovnom rozsahu:

„ Dovoľte mi najskôr poďakovať za prácu, ktorú robíte na poli verejného zdravia. Na základe Vašej odpovede z 26.6.2020 značka RK/5131/2020 hovoríte že, citujem:

„ Vaša Žiadosť“ o informáciu nie je Žiadosťou v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácii), nakoľko Žiadate o vypracovanie stanoviska (odpoveď na dotaz) a nie o informáciu, ktorú by mal dotazovaný orgán priamo k dispozícii. Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky Vám oznamuje, že sa bude Vašou žiadosťou o stanovisko zaoberať“ a bude preposlaná na posúdenie a vybavenie príslušnému vecnému odboru.“

V opatrení OLP/5090/2020 je ale napísaná formulácia že, citujem predmetné nariadenie: „Všetkým osobám sa zakazuje s účinnosťou od 20. júna 2020 od 06:00 hod. do odvolania vychádzať a pohybovať sa na verejnosti v priestoroch interiérov budov a v prostriedkoch verejnej dopravy bez prekrytia horných dýchacích ciest (nos, ústa) ako je napríklad rúško, šál, šatka, a to s výnimkou...“

Vo svojom predchádzajúcom stanovisku ku mojej žiadosti o informácie Úrad verejného zdravotníctva hovorí, že nariadenia UVZ zastúpeného Hlavným hygienikom Slovenskej republiky v OLP/5090/2020 a predchádzajúcich nariadeniach, Hlavný hygienik rozhodol na základe par. 48 ods. 4 písm. c) zákona t., 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších

predpisov. Vo formulácii predmetného paragrafu nie je ale zmienka o formulácii „všetkým osobám“ použitou Hlavným hygienikom v OLP/5090/2020 a predchádzajúcich nariadeniach, ale je tam formulácia „zákaz alebo obmedzenie styku časti obyvateľstva s ostatným obyvateľstvom pri hromadnom výskyte závažného ochorenia“.

Pretože predpokladám, že Úrad verejného zdravotníctva v zastúpení Hlavným hygienikom postupoval v zmysle tohto zákona, ako ste mi odpovedali v predchádzajúcej korešpondencii, predpokladám som a stále predpokladám, že Úrad verejného zdravotníctva má k dispozícii predmetnú definíciu „časti obyvateľstva“, na ktorú sa predmetný paragraf 48 ods.4 písm. c) vzťahuje, pretože sa Úrad vo svojich nariadeniach OLP/5090/2020 a predošlých na tento zákon, paragraf, odsek a písmeno odvoláva. Preto nemôžem súhlasiť s Vaším stanoviskom a odpoveďou RK/5131/2020 a žiadam o vybavenie tejto žiadosti v pôvodnej zákonom stanovenej lehote

Ďalej Vás opätovne žiadam o informáciu o paragrafe predmetného zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v ktorom je uvedené, že UVZ v zastúpení Hlavným hygienikom môže nariaďovať nosenie prekrytia horných dýchacích ciest (nos, ústa) ako je napríklad rúško, šál, šatka. Úrad verejného zdravotníctva a orgán štátnej správy nadriadený UVZ, Ministerstvo zdravotníctva môže postupovať len v zmysle ústavy a zákonov a horeuvedená formulácia nie je v par. 48 ods. 4 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov uvedená. Pretože ale UVZ v zastúpení Hlavným hygienikom použil tento paragraf predmetného zákona na odôvodnenie horeuvedeného opatrenia v nariadení OLP/5090/2020, musí UVZ disponovať informáciou, kde je toto popísané a dovoľené nariaďiť.“

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky uvádza nasledovné stanovisko:

§ 48 ods. 4 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z. zákaz alebo obmedzenie styku časti obyvateľstva s ostatným obyvateľstvom pri hromadnom výskyte závažného ochorenia, je potrebné vykladať v súvislosti s ostatnými predpismi vzťahujúce sa na verejné zdravie:

Podľa § 2 ods. 1 písm. b) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 355/2007 Z. z.“) prenosné ochorenie je choroba vyvolaná biologickým faktorom, ktorý je schopný vyvolať individuálnu alebo hromadnú infekciu, ochorenie alebo otravu u ľudí.

Podľa § 2 ods. 1 písm. p) zákona č. 355/2007 Z. z. epidémia je výskyt najmenej troch prípadov ochorenia, ktoré sú v epidemiologickej súvislosti.

Podľa § 2 ods. 1 písm. q) zákona č. 355/2007 Z. z. pandémie je rozsiahla epidémia s neurčitým časovým ohraničením a prakticky bez ohraničenia v mieste, ktorá postihuje veľké množstvo ľudí na rozsiahlom území.

Podľa § 5 ods. 4 písm. h) zákona č. 355/2007 Z. z. Úrad verejného zdravotníctva SR vykonáva v prvom stupni štátnu správu vo veciach, ktoré presahujú hranice územného obvodu regionálneho úradu verejného zdravotníctva a vo veciach, o ktorých podľa tohto zákona rozhoduje výlučne úrad verejného zdravotníctva.

Podľa § 5 ods. 4 písm. k) zákona č. 355/2007 Z. z. Úrad verejného zdravotníctva SR nariaďuje opatrenia na predchádzanie ochoreniam podľa § 12 a opatrenia pri ohrozeniach verejného zdravia podľa § 48 ods. 4, ak ich treba vykonať v rozsahu presahujúcom územnú pôsobnosť regionálneho úradu verejného zdravotníctva.

Podľa § 7 zákona č. 355/2007 Z. z. orgány verejného zdravotníctva uvedené v § 3 ods. 1 písm. d) až g) v rozsahu svojej pôsobnosti nariaďujú opatrenia pri ohrození verejného zdravia podľa § 48 ods. 4.

Podľa § 12 ods. 1 zákona č. 355/2007 Z. z. opatrenia na predchádzanie ochoreniam sú

- a) opatrenia na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení,
- b) opatrenia na predchádzanie vzniku iných hromadne sa vyskytujúcich ochorení a iných porúch zdravia a na ich obmedzenie,
- c) opatrenia na predchádzanie vzniku ochorení podmienených prácou a na ich obmedzenie.

Podľa § 48 ods. 1 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z. ohrozenie verejného zdravia nastáva pri výskyte prenosného ochorenia, podozrení na prenosné ochorenie alebo podozrení na úmrtie na prenosné ochorenie nad predpokladanú úroveň.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z. ohrozenie verejného zdravia II. stupňa nastáva, ak je potrebné prijať opatrenia podľa osobitného predpisu (zákon č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva), pri výskyte prenosného ochorenia, podozrení na prenosné ochorenie alebo podozrení na úmrtie na prenosné ochorenie nad predpokladanú úroveň.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva sa mimoriadnou situáciou rozumie obdobie ohrozenia alebo obdobie pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti na život, zdravie alebo majetok, ktorá je vyhlásená podľa tohto zákona; počas nej sa vykonávajú opatrenia na záchranu života, zdravia alebo majetku, na znižovanie rizík ohrozenia alebo činnosti nevyhnutné na zamedzenie šírenia a pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti.

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva sa mimoriadnou udalosťou rozumie ohrozenie verejného zdravia II. stupňa.

Podľa § 7 zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva za plnenie úloh civilnej ochrany zodpovedá v rozsahu ustanovenom týmto zákonom vláda, ministerstvá, ostatné ústredné orgány štátnej správy, iné ústredné štátne orgány, okresné úrady, samosprávne kraje, obce, právnické osoby a fyzické osoby; pri plnení týchto úloh spolupracujú v rozsahu ustanovenom týmto zákonom s obdobnými inštitúciami iných štátov.

Podľa § 20 zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva osoba, ktorá nie je zviazaná účasťou na civilnej ochrane a na jej príprave podľa tohto zákona alebo iných zákonov, je v prípadoch mimoriadnej udalosti povinná primerane svojmu veku a zdravotnému stavu spolupracovať v súčinnosti s inými osobami v civilnej ochrane a možno jej v záujme

ochrany života, zdravia a majetku uložiť obmedzenia a vyžadovať poskytnutie vecných prostriedkov potrebných na civilnú ochranu.

Generálny riaditeľ Svetovej zdravotníckej organizácie vyhlásil dňa 11. 3. 2020 pandémiu ochorenia COVID-19.

Vláda Slovenskej republiky vyhlásila podľa § 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov počnúc dňom 12.03.2020 od 6:00 hod. mimoriadnu situáciu z dôvodu ohrozenia verejného zdravia II. stupňa.

Vyhlásenie mimoriadnej situácie na území Slovenskej republiky umožnilo orgánom civilnej ochrany prijímať účinné a efektívne protiepidemické opatrenia a zároveň zabezpečovala súčinnosť orgánov civilnej ochrany a ďalších rezortov pri výkone protiepidemických opatrení.

S poukázaním na citované ustanovenia § 12 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. sú orgány verejného zdravotníctva kompetentné nariaďovať zákonom stanovené protiepidemické opatrenia a to konkrétnemu subjektu alebo viacerým subjektom. Rovnaké kompetencie majú orgány verejného zdravotníctva pri ohrození verejného zdravia (§ 48 ods. 1 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.) ako aj počas ohrozenia verejného zdravia II. stupňa, t.j. mimoriadnej situácie, kedy môžu okrem nariaďovania opatrení pri ohrození verejného zdravia (§ 48 ods. 4) navrhovať iné opatrenia v oblasti civilnej ochrany (§ 48 ods. 5) vyžadovať súčinnosť zložiek civilnej ochrany obyvateľstva.

Z hore uvedených ustanovení je zrejmé, že situácia vyvolaná ochorením COVID-19 už na základe svojho pandemického rozmeru presahuje obvod jedného regionálneho úradu verejného zdravotníctva. Na základe uvedeného bol v zmysle § 5 ods. 4 písm. h) zákona č. 355/2007 Z.z. povinný postupovať Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky. Na základe záverov Ústredného krízového štábu Slovenskej republiky bolo zhodnotených, že nie je postačujúce opatrením predstavujúcim zákaz pohybovania sa na verejnosti bez náležitého prekrytia horných dýchacích ciest pokryť menšiu ako 100%-nú časť osôb zdržujúcich sa na území Slovenskej republiky. Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky považuje za potrebné poznamenať, že obmedzením styku časti obyvateľstva nie je nutne potrebné chápať absolútne obmedzenie kontaktu, ale i „mäkké“ či „čiastočné“ obmedzenie styku, ako prekrytie horných dýchacích ciest osôb, v záujme ochrany verejného zdravia.

S pozdravom

n. Hamade
Mgr. RNDr. MUDr. Ján Mikas, PhD.
hlavný hygienik Slovenskej republiky
doc. MUDr. Jana Hamade, PhD., MPH, MHA
vedúca sekcie ochrany a podpory zdravia
a špecializovaných činností